

Screening af arbejdsmiljøet fra 1. januar 2005

Regeringens udspil til arbejdsmiljøreform blev vedtaget tidligere på året. Ét af hovedelementerne er screening af samtlige virksomheder med ansatte.

ARBEJDSMILJØ

Af kredschef Jan Møller Mikkelsen, Arbejdstilsynet Vejle.

Efter en væsentlig ressourcetilførsel er Arbejdstilsynet fra 1. januar 2005 klar til at gå i gang med at screene de første virksomheder. Arbejdstilsynet har fået syv år til at nå rundt til alle virksomheder med ansatte. Dog screenes virksomheder med arbejdsmiljøcertifikat ikke.

Screeningen tager afsæt i den model, vi kender som tilpasset tilsyn. Det betyder, at Arbejdstilsynet kigger på såvel virksomhedens egen indsats som det faktiske arbejdsmiljø. Screeningen er dog en noget hurtigere gennemgang af virksomhedens arbejdsmiljø. En anden forskel er, at en screening som overvejende hovedregel er uanmeldt. Når screening – i modsætning til et tilpasset tilsyn – gennemføres som et uanmeldt tilsyn, skyldes det, at der kunne være en risiko for, at formålet ellers ville forspildes. Vi har erfaring for, at det på nogle virksomheder kan være svært at få et reelt billede af virksomhedens arbejdsmiljø, hvis besøget er anmeldt på forhånd. Screeningen har jo netop til formål at give et første bud på virksomhedens arbejdsmiljø og fungerer som sådant også som et prioriteringsredskab for Arbejdstilsynet.

Hvis Arbejdstilsynet ved screeningen vurderer, at arbejdsmiljøet ikke er i orden, prioriteres virksomheden til et tilpasset tilsyn. Det kan enten være tilfældet, hvis virksomhedens egen indsats ikke lever op til arbejdsmiljølovgivningen, eller hvis det konstate-

res, at der er arbejdsmiljøproblemer på virksomheden. Screeningen afsluttes dog umiddelbart, hvis det konstateres, at virksomheden eksempelvis ikke har en arbejdspladsvurdering. I så fald kommer Arbejdstilsynet netop tilbage og gennemfører et egentligt tilsyn, og der er i så fald ikke grund til at belaste virksomheden yderligere i forbindelse med screeningen. Arbejdstilsynet har ligeledes på mindre virksomheder mulighed for i umiddelbar forlængelse af screeningen at gennemføre et tilpasset tilsyn. Dette forudsætter, at virksomheden er indforstået hermed, og at både en repræsentant for ledelsen og medarbejderne er til stede.

Et andet og meget væsentligt element i reformen er, at den branchebestemte BST-pligt udfases. Det bliver ikke længere branchetilhørsforholdet, der

er afgørende for, om en virksomhed benytter sig af rådgivning. Pligten til at søge rådgivningen bliver fremover behovsbestemt, således at de virksomheder, der efter Arbejdstilsynets vurdering har behov for bistand, får påbud om at søge rådgivning.

BST-pligten ophører ved screeningen. Der er udarbejdet en plan for screeningstakten. De nuværende BST-pligtige brancher screenes efter en fastlagt plan bestemte år i perioden 2005-2008, således at samtlige virksomheder i en bestemt branche bliver frigjort fra BST-pligten nogenlunde samtidig, uanset om de driver virksomhed i Bramming eller Brovst. Også de resterende ikke-BST pligtige brancher følger samme princip.

HVORNÅR KOMMER AT

HVORNÅR KOMMER AT

Arbejdstilsynet vil først screene de virksomheder, der er BST-pligtige, eller virksomheder inden for de brancher, der er blevet særligt prioriteret af et udvalg bestående af arbejdsmarkedets parter. Disse virksomheder vil blive besøgt i løbet af de første fire år.

Er din virksomhed BST-pligtig, kan du i Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 556 af 17. juni 2004 se, hvornår din virksomhed vil blive screenet.

Bortset fra de BST-pligtige virksomheder er der ingen virksomheder, der præcis ved, hvornår de skal screenes. Alle virksomheder vil således kunne blive screenet til enhver tid. På virksomheder, der allerede er blevet screenet, og hvor der ikke blev konstateret problemer med arbejdsmiljøet, vil der stikprøvevist blive foretaget screeninger.